

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi: Where Green and Community Flourish

projektipäällikkö Pietikäinen Liisa, maisema-arkkitehti Pitkänen Heli, hankeasiantuntija Suvi Tiirikainen

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2035 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kestävä kasvu <ul style="list-style-type: none"> • Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä • Koulutus ja osaava työvoima • Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen • Vaikuttaminen ja tunnettuus 	++	Hanke tukee kestävää kasvua kohdentamalla ilmastonmuutokset huomioivia investointeja tiiviiseen kaupunkirakenteeseen. Kaupunkikeskustan ja alueen julkisten tilojen viihtyvyyden parantaminen tukee kaupungin vetovoimaa asuin-, työskentely- ja vierailuympäristönä.
2	Elämänvoima <ul style="list-style-type: none"> • Laadukas kasvatus ja opetus • Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat • Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö 	++	Hanke vahvistaa mahdollisuuksia varautua ilmatoriskeihin ennakoivasti. Ilmastonmuutokseen sopeutumistoimet, kuten varautuminen sään ääri-ilmiöihin, tuovat taloudellisia säästöjä sekä vahvistavat resilienssiä ja kokonaisturvallisuutta. Pitkällä aikajänteellä tehtävät ilmastonmuutokseen sopeutumisen- ja varautumisen toimet lisäävät tutkitusti myös asukkaiden hyvinvointia. Hankkeessa nuorten sekä muiden kuntalaisten kanssa tehtävät ilmastotyön toteuttamiskokeilut lisäävät osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia sekä lisäävät tunnettuutta.
3	Muutosvoimainen työyhteisö <ul style="list-style-type: none"> • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita • Kestävä talous 	++	Hanke edellyttää poikkihallinnollista yhteistyötä ja lisää henkilöstön osaamista. Poikkihallinnollinen yhteistyö myös kuntaorganisaatioiden sisällä lisää kyvykkyyttä vastata ilmastonmuutoksen

			tuomiin haasteisiin. Hankkeen myötä ymmärrys ilmastonmuutoksesta ja sen vaikutuksista mm. talouteen kasvaa. Osallistavat menetelmät tukevat kaupunkikehittämistä. EU-tasoinen rahoitus tukee taloutta kestävästi.
<p>Johtopäätös ja perustelut:</p> <p>Hankerahoituksen hakemisella ja hankkeen toteuttamisella on merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus.</p> <p>Hankkeen toimenpiteet toteuttavat ja edistävät laajasti kaupungin strategian tavoitteita ja lisäävät ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen huomioimista useilla toimialoilla ja sektoreilla. Ilmastotyötä tehdään yhdessä kuntakonsernien henkilökunnan, tutkimusoppilaitosten, kunnan asukkaiden sekä yritysten kanssa.</p>			

<p>Vaikutukset ihmisiin (Ennakoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)</p> <p>Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia: Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki ☒ Aikuiset ☐ Ikääntyneet ☐ Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi" Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____</p>			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	o	
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	++	Yhteissuunnittelu vahvistaa kokemusta kuulluksi tulemisesta ja yhteisestä kaupunkitilasta. Hankkeen kautta toteutettavat vihreät ja laadukkaat tilat lisäävät kohtaamista ja arjen vuorovaikutusta.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	++	Houkuttelevammat pyöräily, kävely- ja oleskeluympäristöt kannustavat liikkumiseen ja ulkona oleiluun arjen yhteydessä. Tukee terveyttä edistäviä elintapoja.
4	Terveyteen (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	++	Hankkeen avulla edistetään kaupunkivihreän parempaa huomioimista yleisten alueiden toteutuksessa, millä on tutkitusti terveysvaikutuksia. Viherrakenteiden lisääminen tiiviissä

			kaupunkirakenteessa tuo merkittäviä taloudellisia säästöjä terveydenhuollossa ja sään ääri-ilmiöiden aiheuttamien vahinkojen vähenemisen kautta. Toiminta tukee ennaltaehkäisevästi mielenterveyttä osana arkisia ympäristöjä.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	++	Asukkaiden osallistaminen suunnitteluun ja kokeiluihin lisää demokraattista vaikuttamista ja luottamusta kaupunkiorganisaatioon. Nuoret pääsevät vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä ilmastonmuutokseen sopeutumisen kokeilujen kautta. Samalla tietoisuus ilmastoriskeistä ja niihin varautumisesta kasvaa.
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	o	
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	+	Kyseiset investoinnit ovat kaikkien kaupunkilaisten saavutettavissa.
<p>Johtopäätös ja perustelut</p> <p>Hankerahoituksen hakemisella ja hankkeen toteuttamisella on merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus.</p> <p>Hanke vahvistaa yhteisöllisyyttä ja osallistumismahdollisuuksia ilmastotyön kokeilujen kautta. Hanke edistää ilmastoviisaiden valintojen mahdollistamista ja huomioimista ihmisten arjessa.</p>			

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	+	Turvallisemmat ja vihreämmät tilat tukevat arjen liikkumista, luontoelementit tukevat hyvinvointia. Ilmastoriskeihin varautuminen on välttämätöntä, jotta elinympäristö on turvallinen ja terveellinen myös tulevaisuudessa. Hankkeen toimenpiteillä vaikutetaan juuri näihin olosuhteisiin ja prosesseihin, jotta ilmastonmuutos rankkasateineen ja helteineen huomioidaan - tutkimuksen ja pilottien kautta oppien - paremmin kaikessa kaupungin rakentamisessa ja toiminnassa.

2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	o	
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	+	Nuorten osallistaminen toimintaan vahvistaa osallisuustaitoja. Hankkeessa toteutetaan ilmastonmuutokseen sopeutumisen kokeiluja yhdessä nuorten kanssa. Tämä lisää heidän osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia peilaten omaan elinympäristöön sekä lisää tietoisuutta ilmastoriskeistä ja niihin varautumisesta.
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	Hankkeessa nuoret otetaan mukaan yhteiskehittämiseen. Ilmastoriskien minimoimisella kielteisiä vaikutuksia lievennetään ja esim. luontopohjaisia ratkaisuja lisäämällä vahvistetaan myönteisiä vaikutuksia.

Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)
 Hankerahoituksen hakemisella ja hankkeen toteuttamisella on suora, lyhytaikainen myönteinen vaikutus, mutta välilliset vaikutukset ovat pitkäaikaisia, myönteisiä ja merkittäviä.
 Ilmastonmuutokseen varautumisen toimet, kuten luontopohjaisten ratkaisujen lisääminen hankealueelle kokeilujen ja tutkimuksen avulla, lisää nuorten hyvinvointia ja turvallisuutta, kun sään ääri-ilmiöiden kielteisiä vaikutuksia pyritään minimoimaan. Ottamalla nuoret mukaan yhteiskehittämiseen, vahvistetaan heidän osallisuuttaan ja vaikutusmahdollisuuksiaan sekä tietoutta ilmastoriskeistä ja niihin varautumisesta.

Vaikutukset maaseutuun (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	o	
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	o	
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa?	o	

luonnon monimuotoisuuden edistäminen parantavat rakennetun ympäristön ja luonnon resilienssiä. Toimilla edistetään luonnonvarojen kestävästä kulutuksesta, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä, kestävästi rakennetun ympäristön rakentamista ja monipuolisesti lajien elinympäristön, viihtyvyyden ja viihtyisyyden parantamista

Ennakoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	+	Hanke osallistaa henkilöstöä uudistamaan toimintatapoja, joissa ilmastonäkökohdat on huomioitu. Vakituista henkilöstöä osallistuu hankkeen suunnitteluun ja toteutuksiin, osaaminen jää henkilöstölle. Henkilöstömäärä kasvaa tilapäisesti (2 hlö).
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	++	Hanke mahdollistaa kaupunkikehittämisen innovatiiviset lisäinvestoinnit kohdealueelle. Hanke edistää ilmastonmuutoksen hillintä- ja sopeutumistoimia, jotka tuovat pidemmällä tähtäimellä taloudellisia säästöjä ja vahvistavat kaupungin resilienssiä sekä huoltovarmuutta. Hakiessaan kaupunki sitoutuu viherryttämisinvestoinneista aiheutuviin pidemmän aikavälin kunnossapito- ja ylläpitokustannuksiin.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	+	Poikkihallinnollinen toimintatapa voi toimia mallina kehittämishankkeille, myös muille kuin kaupungin omille. Hanke osallistaa henkilöstöä uudistamaan toimintatapoja, joissa ilmastonäkökohdat on huomioitu.

Johtopäätös ja perustelut

Hankerahoituksen hakemisella ja hankkeen toteuttamisella on merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus.

Hanke on kaupunkiorganisaatiota osallistava ja sen sitoutuminen on tavoitteiden toteutumisen kannalta oleellista. Hankkeessa tehdään poikkihallinnollista työtä eri toimialojen ja tutkimus/oppilaitoksia kanssa ja luodaan uusia toimintamalleja ilmastonäkökohtien huomioimiseksi kaikessa toiminnassa.

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenne- ja ympäristöpolitiikasta tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	++	Kaupunkikuvan vihertyminen ja viihtyisyys tukevat yritysten houkuttelevuutta ja vahvistaa kaupungin ensivaikutelmaa matkailijoille ja voi lisätä alueella vietettyä aikaa. Hankkeessa tehtävä ilmastonmuutoksen hillintä- ja sopeutumisen edistämistoimet lisäävät Kuopion seudun vetovoimaa ja kiinnostavuutta elinkeinoelämän keskuudessa sekä vauhdittavat siirtymää kohti kiertotaloutta ja uusia liiketoimintamalleja. Vaikuttava hanketyö vahvistaa Kuopion kaupungin asemaa rahoitus- ja edunvalvonta organisaatioiden näkökulmasta (on yhä enemmän rahoitusten ja hankkeiden saamisen edellytys).
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	o	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	o	
4	Yritysten kehittämiseen	+	Ilmastonäkökohtien ja vastuullisuuden asiantuntemuksen lisääntyminen auttaa kehittämään alueen yrityksiä.
5	Yritysten työvoiman saantiin	o	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o	
7	Yritysten asiakasvirtaan	++/-	Kaupunkikuvan vihertyminen ja viihtyisyys tukevat yritysten houkuttelevuutta, millä voi olla positiivisia vaikutuksia asiakasvirtaan. Rakentamisen aikaiset häiriöt voivat aiheuttaa tilapäisesti haasteita asiakkaille.
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	

Johtopäätökset ja perustelut

Hankerahoituksen hakemisella ja hankkeen toteuttamisella on lopulta neutraalit vaikutukset yrityksiin. Hankkeessa paikalla toteutettavat ilmastonmuutoksen hillintä- ja sopeutumisen edistämistoimet auttavat alueen yrityksiä varautumaan paremmin ilmastoriskeihin paikallisesti. Ilmastotavoitteiden nosto esiin

Liite

28.4.2026

Asianro 3076/00.01.05/2026

yleisten alueiden suunnittelussa ja rakentamisessa, hankkeessa tehtävät selvitys- ja tutkimustyöt sekä konkreettisten toimenpiteiden näkyminen lisää Kuopion seudun vetovoimaa ja kiinnostavuutta elinkeinoelämän keskuudessa. Vaikuttava ilmastotyö vahvistaa Kuopion kaupungin asemaa rahoitus- ja edunvalvontaorganisaatioiden näkökulmasta (ilmastotoimien aktiivinen edistäminen on yhä merkittävämpi rahoitusten ja hankkeiden saamisen edellytys).